

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/1510 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Ιουλίου 2023

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/915 όσον αφορά τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα καδμίου στην κίτρινη κύπερη και σε ορισμένα καλλιεργούμενα μανιτάρια

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 315/93 του Συμβουλίου, της 8ης Φεβρουαρίου 1993, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών για τις προσμειξεις των τροφίμων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 2 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/915 της Επιτροπής ⁽²⁾ καθορίζει μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα για το κάδμιο σε ορισμένα τρόφιμα.
- (2) Στις 30 Ιανουαρίου 2009 η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής: Αρχή) εξέδωσε επιστημονική γνώμη σχετικά με το κάδμιο στα τρόφιμα ⁽³⁾. Η Αρχή συμπέρανε ότι το κάδμιο είναι τοξικό πρωτίστως για τους νεφρούς, ιδίως για τα κύτταρα του εγγύς σωληναρίου στα οποία συσσωρεύεται με την πάροδο του χρόνου και μπορεί να προκαλέσει νεφρική δυσλειτουργία. Λόγω των τοξικών επιδράσεων του καδμίου στους νεφρούς, η Αρχή καθόρισε ως ανεκτό όριο εβδομαδιαίας πρόσληψης για το κάδμιο τα 2,5 μg/kg σωματικού βάρους. Η Αρχή συμπέρανε επίσης ότι η μέση έκθεση των ενηλίκων σε ολόκληρη την Ένωση πλησιάζει, ή υπερβαίνει ελαφρώς, το ανεκτό όριο εβδομαδιαίας πρόσληψης. Συμπέρανε ακόμη ότι ορισμένες υποομάδες, όπως οι χορτοφάγοι, τα παιδιά, οι καπνιστές και τα άτομα που ζουν σε ιδιαίτερα μολυσμένες περιοχές ενδέχεται να προσλαμβάνουν ποσότητες κοντά στο διπλάσιο της ανεκτής εβδομαδιαίας πρόσληψης. Ως εκ τούτου, η Αρχή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η τρέχουσα έκθεση στο κάδμιο σε επίπεδο πληθυσμού πρέπει να μειωθεί. Σε συνέχεια της εν λόγω επιστημονικής γνώμης, η Αρχή εξέδωσε, στις 17 Ιανουαρίου 2012, επιστημονική έκθεση στην οποία επιβεβαίωσε ότι παιδιά και ενήλικες των οποίων η έκθεση αντιστοιχεί στο 95ο εκατοστημόριο της κατανομής έκθεσης θα μπορούσαν να υπερβούν τις καθοδηγητικές τιμές που είναι βασισμένες σε δείκτες υγείας ⁽⁴⁾.
- (3) Λαμβάνοντας υπόψη την επιστημονική γνώμη και την επιστημονική έκθεση της Αρχής, καθορίστηκαν νέα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα καδμίου για τις παιδικές τροφές και τα προϊόντα κακάο/σοκολάτας με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 488/2014 της Επιτροπής ⁽⁵⁾. Εκδόθηκε η σύσταση 2014/193/ΕΕ της Επιτροπής ⁽⁶⁾, η οποία καλούσε τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι διαθέσιμες μέθοδοι μείωσης κοινοποιήθηκαν και προωθήθηκαν στους γεωργούς και άρχισαν ή εξακολουθούσαν να εφαρμόζονται, να παρακολουθούν τακτικά την πρόοδο των μέτρων μείωσης, με τη συλλογή στοιχείων παρουσίας σχετικά με τα επίπεδα καδμίου στα τρόφιμα, καθώς και να υποβάλλουν εκθέσεις για τα δεδομένα, ιδίως όσον αφορά τα επίπεδα καδμίου που προσεγγίζουν ή υπερβαίνουν τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα, έως τον Φεβρουάριο του 2018.
- (4) Με βάση τα στοιχεία παρουσίας, τα οποία συγκεντρώθηκαν μετά την εφαρμογή των μέτρων μείωσης, με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1323 της Επιτροπής ⁽⁷⁾, τα μέγιστα επίπεδα για το κάδμιο μειώθηκαν σε ευρύ φάσμα τροφίμων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 37 της 13.2.1993, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/915 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2023, σχετικά με μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα για ορισμένες ουσίες οι οποίες επιμολύνουν τα τρόφιμα και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 (ΕΕ L 119 της 5.5.2023, σ. 103).

⁽³⁾ Ομάδα της EFSA για τις μολυσματικές προσμειξεις στην τροφική αλυσίδα (CONTAM), Επιστημονική γνώμη για το κάδμιο στα τρόφιμα. *EFSA Journal* 2009(980) 1-139, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2009.980>.

⁽⁴⁾ Scientific Report of EFSA on Cadmium dietary exposure in the European population (Επιστημονική έκθεση της EFSA σχετικά με τη διατροφική έκθεση του ευρωπαϊκού πληθυσμού στο κάδμιο). *EFSA Journal* 2012-10(1), 2551 [37 σ.], <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2012.2551>.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 488/2014 της Επιτροπής, της 12ης Μαΐου 2014, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 όσον αφορά τον καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων καδμίου σε τρόφιμα (ΕΕ L 138 της 13.5.2014, σ. 75).

⁽⁶⁾ Σύσταση 2014/193/ΕΕ της Επιτροπής, της 4ης Απριλίου 2014, για τη μείωση της παρουσίας καδμίου στα τρόφιμα (ΕΕ L 104 της 8.4.2014, σ. 80).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1323 της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 2021, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 όσον αφορά τον καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων καδμίου σε ορισμένα τρόφιμα (ΕΕ L 288 της 11.8.2021, σ. 13).

- (5) Μετά τη δημοσίευση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1323 κατέστησαν διαθέσιμα νέα στοιχεία παρουσίας για την κίτρινη κύπερη και για ορισμένα είδη καλλιεργούμενων μανιταριών που καταναλώνονται λιγότερο.
- (6) Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο για το κάδμιο στα ραπάνια, το οποίο με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1323 μειώθηκε από 0,10 σε 0,020 mg/kg, ισχύει και για την κίτρινη κύπερη. Αυτό το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο μειώθηκε με βάση τα τότε διαθέσιμα στοιχεία παρουσίας για τα είδη που καταναλώνονται περισσότερο εντός της ομάδας προϊόντων των ραπανιών (*Raphanus sativus* var. *sativus*). Ωστόσο, εν τω μεταξύ, έχουν καταστεί διαθέσιμα τα πιο πρόσφατα στοιχεία παρουσίας ειδικά για την κίτρινη κύπερη, από τα οποία προκύπτει ότι η κίτρινη κύπερη περιέχει υψηλότερες συγκεντρώσεις καδμίου από ό,τι άλλα ραπάνια. Ως εκ τούτου, έχει καταστεί σαφές ότι το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο που έχει καθοριστεί για το κάδμιο στην κίτρινη κύπερη δεν είναι σύμφωνο με την αρχή του «κατωτέρου ευλόγως εφικτού επιπέδου (ALARA)». Επιπλέον, λόγω του χαμηλού όγκου κατανάλωσης κίτρινης κύπερης, η συνεισφορά τους στην έκθεση των καταναλωτών στο κάδμιο είναι περιορισμένη.
- (7) Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1323, τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα για τα καλλιεργούμενα μανιτάρια μειώθηκαν από 0,20 mg/kg για τα *Agaricus bisporus*, *Lentinula edodes* και *Pleurotus ostreatus* και 1,0 mg/kg για άλλα καλλιεργούμενα μανιτάρια σε 0,15 mg/kg για τα *Lentinula edodes* και *Pleurotus ostreatus* και σε 0,050 mg/kg για όλα τα άλλα καλλιεργούμενα μανιτάρια, συμπεριλαμβανομένου του *Agaricus bisporus*. Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο για τα καλλιεργούμενα μανιτάρια εκτός των *Lentinula edodes* και *Pleurotus ostreatus* μειώθηκε με βάση τα τότε διαθέσιμα στοιχεία παρουσίας για τα είδη που καταναλώνονται περισσότερο (*Agaricus bisporus*). Ωστόσο, στο μεταξύ, έχουν καταστεί διαθέσιμα πιο πρόσφατα στοιχεία παρουσίας για ορισμένα συγκεκριμένα είδη καλλιεργούμενων μανιταριών που καταναλώνονται λιγότερο από ό,τι τα είδη *Agaricus bisporus*, *Lentinula edodes* και *Pleurotus ostreatus*, από τα οποία προκύπτει ότι τα εν λόγω είδη περιέχουν υψηλότερες συγκεντρώσεις καδμίου από το *Agaricus bisporus*. Ως εκ τούτου, κατέστη σαφές ότι το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο που καθορίστηκε για το κάδμιο στα καλλιεργούμενα μανιτάρια εκτός των *Agaricus bisporus*, *Lentinula edodes* και *Pleurotus ostreatus* δεν είναι σύμφωνο με την αρχή ALARA. Επιπλέον, δεδομένου ότι τα είδη *Agaricus bisporus*, *Lentinula edodes* και *Pleurotus ostreatus* αντιπροσωπεύουν το κύριο τμήμα του συνολικού όγκου των μανιταριών που καταναλώνονται στην Ένωση, η συνεισφορά των άλλων καλλιεργούμενων μανιταριών στην έκθεση των καταναλωτών στο κάδμιο είναι περιορισμένη.
- (8) Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η αρχή ALARA και να αποφευχθούν δυσανάλογα ποσοστά μη συμμόρφωσης για την κίτρινη κύπερη και τα καλλιεργούμενα μανιτάρια εκτός των *Agaricus bisporus*, *Lentinula edodes* και *Pleurotus ostreatus*, διατηρώντας παράλληλα υψηλό επίπεδο ασφάλειας των τροφίμων, τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα καδμίου στα εν λόγω είδη θα πρέπει να αυξηθούν.
- (9) Κατά συνέπεια, ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/915 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (10) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) 2023/915 τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Ιουλίου 2023.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το τμήμα 3 (Μέταλλα και άλλα στοιχεία) υποτμήμα 3.2 (Κάδμιο) του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΕ) 2023/915 τροποποιείται ως εξής:

1. η καταχώριση 3.2.2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3.2.2	Ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά		Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο ισχύει επί υγρού βάρους. Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο εφαρμόζεται μετά το πλύσιμο και τον διαχωρισμό του βρώσιμου μέρους.
3.2.2.1	Ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά, εκτός από τα προϊόντα που παρατίθενται στα σημεία 3.2.2.2, 3.2.2.3, 3.2.2.4, 3.2.2.5, 3.2.2.6 και 3.2.2.7	0,10	Στην περίπτωση της πατάτας, το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο ισχύει για την αποφλοιωμένη πατάτα.»
3.2.2.2	Κοκκινογούλια	0,060	
3.2.2.3	Ραπανοσέλινο	0,15	
3.2.2.4	Χρένο, παστινάκη, λαγόχορτο	0,20	
3.2.2.5	Ραπάνια/ραφανίδες, εκτός από την κίτρινη κύπερη	0,020	
3.2.2.6	Κίτρινη κύπερη	0,10	
3.2.2.7	Ρίζες και κόνδυλοι τροπικών φυτών, ρίζες μαϊντανού, γογγύλια	0,050	

2. η καταχώριση 3.2.9 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3.2.9	Μανιτάρια		Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο ισχύει επί υγρού βάρους. Το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο εφαρμόζεται μετά το πλύσιμο και τον διαχωρισμό του βρώσιμου μέρους.»
3.2.9.1	<i>Agaricus bisporus</i>	0,050	
3.2.9.2	Καλλιεργούμενα μανιτάρια εκτός του <i>Agaricus bisporus</i>	0,15	
3.2.9.3	Άγρια μανιτάρια	0,50	